

ŘÁDNĚ i MIMOŘÁDNĚ

Na sklonku minulého roku jsme se, vážení a milí kolegové, věnovali svátosti smíření. Ta je vám – aspoň doufám! – z vlastní zkušenosti důvěrně známa. Ale možná netušíte, že to, jak tuto svátost obvykle slavíte, je jen jedna ze tří možných podob, že existují ještě dva další způsoby, jak svátostně smíření s Bohem prožívat.

Je to skutečně tak – církev nám nabízí celkem tři cesty, jak slavit svátost smíření. První dvě jsou řádnými způsoby, třetí je mimořádný. Ten první znáte – je to obvyklá osobní zpověď, při níž jste po celou dobu sami – jen vy, kněz a dobrý Bůh. Tím druhým, stejně tak platným a řádným způsobem, je společná kající bohoslužba s osobním vyznáním a rozhřešením.

JAK TAKOVÝ OBŘAD PROBÍHÁ?

V podstatě velmi podobně jako všechny ostatní svátosti. Začíná příchodem kněze s doprovodem – např. dalšími kněžími, jáhny a ministranty. Ano, může se vám poštětstít, že budete ministrovat při svátosti smíření!

Po znamení kříže, chvíli ticha a vstupní modlitbě se koná bohoslužba slova, jak jsme na ni zvyklí u jiných svátostí. Pak následuje bezprostřední příprava na osobní zpověď. Kazatel by měl svou promluvu směřovat k zamyšlení nad sebou samým, tedy ke zpytování svědomí. Tomu je určena následující chvíle ticha, která může být doplněna krátkými prosbami, modlitbami či jinými slovy na povzbuzení.

Pak se všichni spojíme ke společnému obecnému vyznání. To může mít podobu úkonu kajícího, jak ho známe ze začátku mše svaté; tedy např. „Vyznávám se...“ Navazují společně kající prosby, například ve formě litaní. Ty pak završí modlitba Otče náš a modlitba hlavního celebranta.

V tu chvíli by už měli být připraveni kněží, kteří budou k dispozici pro osobní zpověď a rozhřešení. Můžete se tedy rozejít po kostele, kde se tato bohoslužba koná, či po jiných místech, jak to situace umožňuje. Každý se jednotlivě – tak, jak jste zvyklí – vyzná a osobně obdrží rozhřešení.

Tím to ale nekončí! Nastává velice důležitá část společného slavení. Když skončí osobní

zpovědi, sejdem se opět všichni na jednom místě. Tam má svůj prostor to, co – obávám se – při osobní zpovědi dostává na frak: je to díkůvzdání. Vždyť jsme byli obdarováni neuvěřitelně bohatě! Za to se přece poděkovat sluší. Hlavní celebrant pak toto slavení uzavře závěrečnou modlitbou a požehnáním.

Možná se ptáte, jaký má tato bohoslužba význam. Nuže: veliký. Můžeme si při ní nově a lépe uvědomit, co jsme dosud zanedbávali a co nám ani třeba nepřišlo na mysl při zpytování svědomí. Můžeme lépe pochopit, že naše osobní hříchy mají dopad na život celého Božího lidu; jak píše sv. Pavel: „Trpí-li jeden úd, trpí s ním celé tělo.“ (srv. I Kor 12, 26) A na celém Božím lidu leží tíha péče a zodpovědnosti – ručíme před Bohem jeden za druhého. Může nám být také posilou, že se celé společenství modlí také za nás. A v tomto ovzduší modlitby a intenzivního setkání s Božím slovem se, řekl bych, na svátost smíření lépe připravíme.

KDY A KDE?

Taková kající bohoslužba může být velice užitečná. Rozhodně ji doporučuji uspořádat například před první svátostí smíření pro děti, které mají poprvé přijmout eucharistii. Vždyť i první svátost smíření by se měla slavit jaksepatří! Možná se ve vašich farnostech konají duchovní obnovy. Při nich by taková bohoslužba mohla velmi napomoci dobré přípravě na Vánoce či Velikonoce. A třeba by mohla i probudit a povzbudit farnost spící, vegetující či jinak přežívající.

Vyrážíte-li o prázdninách – at' už v létě nebo v zimě – na nějaký tábor, ministrantský, farní či skautský, možná by stálo za pokus přemluvit několik kněží, aby za vámi přijeli, tuto bohoslužbu s vámi oslavili a byli k dispozici pro svátost smíření. A třeba se s ní

potkáte na velkých akcích, jako jsou poutě či setkání mládeže.

A CO TA MIMOŘÁDNÁ PODOBA?

Pravda, s tou se nejspíše tak často nsetkáte. Ta vypadá podobně jako výše popsaná kající bohoslužba – jen v ní schází osobní zpověď; a rozhřešení dává hlavní celebrant všem společně. Tento mimořádný způsob slavení svátosti smíření má své využití ve zvlášť kritických případech – za války nebo živelní katastrofy, kdy není technicky možné, aby se všichni lidé vyzpovídali, zvláště když hrozí třeba i blízká smrt. V takovém případě se všichni účastníci zavazují, že se osobně z těžkých hříchů vyznají, jakmile (a pokud) to bude možné.

Rád bych vám tu ale odcitoval slova, jimiž kněz při této mimořádné podobě svátosti dává rozhřešení. Mohou vám posloužit jako podklad pro modlitbu nebo rozjímání o Boží lásce a odpuštění:

„Bůh je náš Otec, který nechce, aby hříšník zemřel, ale aby se obrátil a byl živ; od věků nás miloval a poslal svého Syna na svět, aby skrze něho byl svět spasen; kéž vám ukáže své milosrdenství a dá vám svůj mír. Amen.“

Pán Ježíš Kristus byl pro naše hříchy vydán a pro naše ospravedlnění vstal z mrtvých; seslal na své apoštoly Svatého Ducha a dal jim moc odpouštět hříchy; kéž vás skrze tuto službu církve vysvobodí od zlého a naplní svým Svatým Duchem. Amen.

Duch Svatý, Zastávce a Utěšitel, nám byl dán na odpuštění hříchů; v něm máme přístup k Otci; kéž očistí vaše srdce a osvítlí je svým světlem, abyste zvěstovali veliké skutky toho, který vás povolal z temnot do svého podivuhodného světla. Amen.“

Foto: Ross Gordon Henry - Adobe stock

